

технологій передбачають виокремлення спеціальних програмних засобів для подальшої реалізації у галузі мистецької освіти. Адже у найближчому майбутньому буде неможливо обійтися без електронних баз даних, необхідних для навчальних, інформаційних і наукових цілей. До того ж, ще одним важливим аспектом у стратегії переозброєння навчального процесу є впровадження альтернативних засобів перевірки знань, зокрема самоконтролю.

Тому під час впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес, слід сконцентрувати увагу на першочерговій проблемі, а саме необхідності об'єднання зусиль розробки дидактичних концепцій, в яких ІКТ забезпечують інноваційний підхід і одночасно являються допоміжним засобом у підготовці майбутніх вчителів мистецьких дисциплін.

Використана література:

1. Браун Ю. С. Модульное обучение мультимедийным технологиям // Информатика и образование. – 2000. – № 2. – С. 71-77.
2. Кудинов В. А. Принципы построения и использования экспертных обучающих систем в курсе “Теоретические основы информатики” // Автореф. дис. канд. пед. наук. – Москва, 2000. – 18 с.
3. Назарова Т. С., Полат Е. С. Средства обучения: технология создания и использования. – М.: Изд-во УРАО, 1998. – 204 с.
4. Попов Э. В. Экспертные системы: Решение неформализованных задач в диалоге с ЭВМ. – М.: Наука, 1987. – 288 с.
5. Тараева Г. Р. Компьютер и инновации в музыкальной педагогике. Книга 1: Стратегии и методики. – М.: Издательский дом “Классика-ХХГ”, 2007. – 128 с, ил., компакт-диск.
6. Финогеев А. Г. Моделирование и исследование системно-синергетических процессов в информационных средах: монография. – Пенза: Изд-во ПТУ, 2003.

Бордюк О. М. Методические принципы реализации информационно-коммуникационных технологий в художественном образовании.

Информационно-коммуникационные технологии в музыкальном образовании – одна из самых новых и актуальных задач. В этой статье рассматриваются достоинства и недостатки использования ИКТ в процессе подготовки будущих учителей художественного образования.

Ключевые слова: художественное образование, информационно-коммуникационные технологии, средства мультимедиа, инновации, учебные системы.

Bordyuk O. M. Methodical principles of realization of of informatively-communication technologies in artistic education.

Information and communications technology in musical education is one of the most recent and urgent tasks. We consider all merits and demerits of using ICT in training our future art educational teachers at that article.

Keywords: artistic education, ICT, multimedia, innovations, courseware.

**Вернидуб Р. М.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ІНСТИТУЦІЙНОМУ РІВНІ

У статті представлено напрями розбудови системи забезпечення якості вищої освіти в сучасному університеті. Встановлено відповідність напрямів забезпечення якості освітньої діяльності до складових стандарту внутрішнього забезпечення якості у вищих навчальних закладах, розробленого Європейською асоціацією з гарантування якості у вищій освіті.

Ключові слова: вища освіта, якість освіти, система гарантування якості вищої освіти, стандарти забезпечення якості вищої освіти.

Система вищої освіти України впевнено інтегрується до Європейського простору вищої освіти, де якість вищої освіти є визначальним чинником визнання і конкурентоздатності вищого навчального закладу.

Закон України “Про вищу освіту” якість вищої освіти визначає як сукупність якостей особи з вищою освітою, що відображає її професійну компетентність, ціннісну орієнтацію, соціальну спрямованість і обумовлює здатність задовольняти як особисті духовні і матеріальні потреби, так і потреби суспільства [2, с. 134]. Якість вищої освіти забезпечується в процесі освітньої діяльності. За законом якість освітньої діяльності – це сукупність характеристик системи вищої освіти та її складових, яка визначає її здатність задовольняти встановлені і передбачені потреби окремої особи та суспільства.

Якість освіти – це ряд системно-соціальних якостей і характеристик, які визначають відповідність системи освіти прийнятим вимогам, соціальним нормам, державним освітнім стандартам. Отримання якісної освіти безпосередньо залежить від якості самих вимог (цілей, стандартів і норм), якості ресурсів (програми, кадровий потенціал, контингент абітурієнтів, матеріально-технічне забезпечення, фінанси і т.д.) та якості освітніх процесів (наукова та навчальна діяльність, управління, освітні технології), які безпосередньо забезпечують підготовку фахівців [6, с. 1].

Обговорення в цій статті проблем забезпечення якості вищої освіти має за мету розглянути основні напрями розбудови системи внутрішнього забезпечення якості у вищих навчальних закладах відповідно до вимог Європейських стандартів оцінки якості освіти.

Управління якістю освіти у вищому навчальному закладі має системну організацію і складає органічну частину всієї структури комплексного менеджменту освітньої діяльності. Якщо підготовку фахівців розглядати як процес продукування компетентних професіоналів, тобто діяльність пов’язану із надання послуг, які мають суспільну потребу на рівні споживачів – роботодавців, студентів тощо, тоді загальні принципи забезпечення якості продукції і послуг мають розбудовуватися відповідно до загальноприйнятих умов і підходів, що гарантують високий рівень задоволення потреб споживачів.

Серія міжнародних стандартів і рекомендацій з управління якістю ISO 9000 набула в світі безперечної репутації як основа для створення ефективних і діючих систем управління якістю [7, с. 2-4].

У міжнародному стандарті ISO 9000-2009 якість розглядається як ступінь відповідності сукупності власних характеристик продукції, процесу або системи сформованим потребам та очікуванням споживачів, загальноприйнятим або обов’язковим. Це визначення дозволяє зробити важливий висновок про зв’язок якості та, відповідно, моніторингу зі стандартами, еталонами, нормами. Якість – це властивість, яка реально задовольняє споживача. Однак потреби та очікування споживача можуть змінюватися, тому якість є змінною величиною [3, с. 82].

Зростання вимог ринку праці, встановлення європейських стандартів якості освіти, посилення конкуренції на ринку освітніх послуг підвищує значення стандарту ISO 9001, який використовується для створення системи управління якістю, забезпечення гарантованої здатності вищого навчального закладу надавати освітні послуги, якість яких відповідає потребам і очікуванням споживачів – роботодавців, абітурієнтів, батьків тощо.

У 2000 році внаслідок реалізації проекту “Європейський пілотний проект по оцінці якості вищої освіти” на основі рекомендацій Єврокомісії (98/561/ЕС від 24 вересня 1998 р.) була утворена Європейська мережа гарантії якості у вищій освіті, яка мала розробляти загальноєвропейські підходи до формування системи забезпечення якості вищої освіти в європейському просторі вищої освіти, що розгортався за результатами підписання Болонської декларації 1999 року. 4 листопада 2004 року на Генеральній

Асамблеї з гарантування якості у вищій освіті було прийняте рішення про перетворення колишньої Європейської мережі на Європейську Асоціацію з гарантування якості у вищій освіті (ENQA - European Association for Quality Assurance in Higher Education).

Під час Берлінської зустрічі міністрів, відповідальних за вищу освіту (вересень 2003 р.) було прийняте рішення розробити “узгоджені стандарти, процедури та рекомендації із забезпечення якості” та “вивчити можливості створення надійної систем і незалежних взаємних перевірок для агенцій та установ із забезпечення якості й/або надання акредитації” [1, с. 46].

У відповідь на рішення міністрів, відповідальних за вищу освіту ENQA розробила рекомендації щодо моніторингу якості освіти. В підготовленому і представленому на конференції в Бергені 2005 року звіті Європейська Асоціація запропонувала брати за основу оцінки якості вищої освіти три групи стандартів [9, с. 3], які стосуються:

- внутрішнього забезпечення якості у вищих навчальних закладах;
- зовнішнього забезпечення якості вищої освіти;
- забезпечення якості у діяльності агенцій із зовнішнього забезпечення якості [5, с. 6].

Перша з приведених груп стандартів, передбачає розробку вищими навчальними закладами внутрішньої політики та відповідних методик гарантування якості власних програм, оцінювання студентів згідно прозорих критеріїв, розробки механізмів встановлення компетентності та необхідної кваліфікації викладачів.

Друга група стандартів ENQA стосується зовнішніх процедур оцінювання. Процес зовнішнього гарантування якості повинен проходити на періодичній основі. Національні агентства з гарантування якості повинні за результатами перевірок публікувати звіти з опису та аналізу отриманих даних.

Третя група стандартів ENQA стосується умов діяльності зовнішніх агентств з гарантування якості. Агентства повинні бути визнані на національному рівні та акредитованими в межах всього європейського простору вищої освіти, забезпеченими необхідними ресурсами та мати необхідний рівень незалежності для автономної відповідальності за свої дії і не зазнавати жодного впливу третьої сторони.

Конференція європейських міністрів освіти (Берген 2005) схвально відгукнулася на запропоновані ENQA стандарти забезпечення якості і звернулася з проханням розробити практичну сторону реалізації цих положень.

В сучасних умовах Європейська Асоціація ENQA реалізує третій етап вдосконалення процедур оцінювання якості європейської вищої освіти з акцентом на розвиток практик в сфері зовнішнього забезпечення якості [4, с. 2]. Проект фінансується Європейською Комісією в рамках програми навчання протягом життя. Тривалість проекту складає 15 місяців, починаючи з листопада 2010 року і до лютого 2012 року, коли робоча група має підготувати остаточний звіт для представлення на засіданні Європейських міністрів, відповідальних за вищу освіту в Бухаресті у квітні 2012 року.

Цей проект спрямований на розробку пропозицій щодо вдосконалення діяльності агенцій, відповідальних за реалізацію другої і третьої груп стандартів ENQA щодо зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. Завдання проекту полягає в зборі, накопиченні, аналізі результатів і практик діяльності агенцій із забезпечення якості освіти, поширенні результативного досвіду, розробці структурованих пропозицій на основі розвиненого і успішного досвіду практичної діяльності агенцій у сфері зовнішнього забезпечення якості. Для цих потреб до кінця 2011 року передбачається створити веб-ресурс для національних і міжнародних агенцій забезпечення якості, яким зможуть користуватися фахівці із забезпечення якості освіти не лише в Європейській зоні, а і за її межами.

Робочі завдання проекту розписані в календарному плані діяльності:

1. Підготовка змісту анкети із визначенням базових принципів і питань для аналізу

діяльності агенцій зовнішнього забезпечення якості (до 15 березня 2011 р.).

2. Створення переліку пріоритетів для характеристики існуючих розвинених практик функціонування агенцій зовнішнього забезпечення якості.

3. Визначення списку респондентів та збір інформації та ефективного досвіду (до 30 квітня 2011 року).

4. Аналіз і структурування накопиченої інформації (до 31 липня 2011 року).

5. Підготовка підсумкового звіту на основі зібраних і узагальнених даних з рекомендаціями щодо застосування розвинених практик діяльності агенцій (до 30 листопада 2011 року).

6. Створення веб-ресурсу для агенцій зовнішнього забезпечення якості з метою спільного використання успішних процедур та можливістю оновлення агентствами корисної інформації (до 31 грудня 2011 року).

В Берлінському комюніке конференції міністрів вищої освіти підкреслено, що, “відповідно до принципу інституційної автономії навчальних закладів, головна відповідальність за якість вищої освіти лежить на кожному окремому навчальному закладі” [1, с. 46]. Таким чином, в Європейській зоні вищої освіти визнається пріоритет вищих навчальних закладів в забезпеченні якості вищої освіти. Такий підхід в загальному відповідає національній практиці, що склалася в системі вищої освіти України. Коли поряд із зовнішніми факторами, пов’язаними з державними гарантіями якості вищої освіти, що реалізуються через механізми ліцензування і акредитації, університети та інші заклади вищої освіти використовують традиційну схему внутрішньої перевірки якості освіти, яка зазвичай включає такі складові:

– контроль відповідності змісту освітньо-професійних програм підготовки критеріям та стандартам вищої освіти,

– контроль організації навчального процесу,

– контроль знань студентів і випускників, визначення їхньої компетентності і спроможності задовольняти вимоги ринку праці,

– контроль рівня кадрового забезпечення,

– контроль стану науково-методичного забезпечення,

– контроль стану інформаційного забезпечення,

– контроль відповідності матеріальної, навчально-лабораторної бази тощо.

Різні складові внутрішньої перевірки забезпечення якості вищої освіти передбачають свої механізми і процедури реалізації. Наприклад, контроль організації навчального процесу передбачає аналіз відповідних складових організації і здійснення підготовки фахівців, зокрема передбачає перевірку:

– наявність затверджених у встановленому порядку навчальних і робочих планів, графіків навчального процесу, навчальних і робочих програм з дисциплін;

– відповідність розкладу занять та робочих планів структурно-логічній схемі, логіці викладання кожної дисципліни;

– відповідність елементів навчального процесу (лекцій, семінарів, лабораторних занять тощо) затвердженим планам та програмам;

– комплектність і достатність методичного забезпечення з дисциплін (методичні вказівки, конспекти лекцій, методичні рекомендації, протоколи виконання лабораторних робіт тощо);

– достатність, регулярність і рівень організації поточного контролю (контроль якості знань студентів, їх задоволеність якістю навчального процесу);

– оперативність реагування на виявлені недоліки, прийняття та реалізація відповідних заходів.

При уважному розгляді традиційних схем самоаналізу освітньої діяльності, якості підготовки фахівців стає зрозумілим, що в контексті загальноєвропейських підходів мова фактично іде про реалізацію першої групи стандартів гарантування якості, які пов’язані із

внутрішніми процедурами забезпечення якості у вищих навчальних закладах.

З цієї точки зору цікавим є досвід Агентства з гарантування якості у вищій освіті QAANE (Quality Assurance Agency for Higher Education), яке було засноване в 1997 році у Великобританії [8, с. 2]. QAANE – це незалежний недержавний орган, що перебуває у власності низки організацій, які репрезентують вищу освіту Великобританії, і фінансується через внески університетів та коледжів вищої освіти. Поява QAANE стала результатом інтенсивного та водночас еволюційного процесу становлення нових підходів до зовнішньої та внутрішньої оцінки якості вищої освіти.

Сьогодні QAANE є по суті основним виразником оцінювальних підходів до якості вищої освіти у Великобританії. В своїй діяльності QAANE оперує поняттям “якості навчання”. Якість навчання описується категоріями навчальних можливостей, їх наявності та ефективності застосування для отримання певного академічного ступеня. Під навчальними можливостями треба розуміти відповідність визначеним критеріям ефективності викладання (науково-педагогічні кадри, інформаційні і методичні ресурси), матеріальні умови та відповідність процедур оцінювання.

Оцінювання якості вищої освіти проводиться на двох рівнях: інституційному і на рівні навчальної дисципліни. Інституційний аудит – це всебічне і неупереджене дослідження діяльності вищого навчального закладу, яке не порушує його автономію і академічні свободи і спрямоване на підготовку узагальненої характеристики рівня гарантування якості освітніх послуг. Перевірки на рівні окремих дисциплін встановлюють ефективність функціонування в університеті всіх складових системи гарантування якості освіти, її відповідність цілям і завданням підготовки.

Для забезпечення якості вищої освіти необхідне створення комплексної системи нормативної документації регулювання освітньої діяльності вищого навчального закладу, яка включає традиційні підходи, що склалися в національних університетах, використовує прогресивний досвід зарубіжних освітніх систем та спирається на розроблені Європейською Асоціацією з гарантування якості у вищій освіті стандарти забезпечення якості вищої освіти.

Відповідно до рекомендацій Європейської Асоціації з гарантування якості у вищій освіті ENQA для забезпечення інституційного рівня гарантування якості, вищі навчальні заклади для внутрішнього забезпечення якості розгортають діяльність, зміст якої визначається відповідною складовою стандарту (див. таблицю):

<i>Складова стандарту</i>	<i>Зміст діяльності по забезпеченню виконання стандарту</i>
1. Політика закладу і процедури забезпечення якості	Визначити стратегію, політику і процедури постійного підвищення якості освіти та забезпечити офіційний статус
2. Затвердження, моніторинг і періодичний перегляд програм і дипломів	Розробити та офіційно затвердити механізми періодичного перегляду, моніторингу та вдосконалення своїх навчальних програм.
3. Оцінювання студентів	Розробити, офіційно затвердити та реалізовувати систему оцінки знань, яка включає загальновідомі критерії, правила і процедури об'єктивності
4. Забезпечення якості викладацького складу	Визначити процедури і критерії, які б засвідчували відповідну кваліфікацію і високий фаховий рівень викладачів
5. Навчальні ресурси та підтримка студентів	Достатня забезпеченість навчально-лабораторним обладнанням і навчально-методичними матеріалами, лабораторними і навчальними приміщеннями, які відповідають програмним вимогам викладання.

Складова стандарту	Зміст діяльності по забезпеченню виконання стандарту
6. Інформаційні системи	Розробка, запровадження та використання інформаційних систем збору, аналізу і використання об'єктивної інформації для ефективного управління навчальними програмами
7. Публічність інформації.	Публікація найновішої та об'єктивної інформації про навчальні програми, умови отримання академічних ступенів, системи оцінювання та атестації

Спираючись на складові першого стандарту щодо внутрішнього забезпечення якості у вищих навчальних закладах можна запропонувати наступні етапи розбудови внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

1. Політика закладу і процедури забезпечення якості

Стандарт: Визначити стратегію, політику і процедури постійного підвищення якості освіти та забезпечити офіційний статус і широку публічність інформації.

Забезпечення виконання стандарту:

Для визначення політики вищого навчального закладу щодо забезпечення якості, університет розробляє базовий документ – програмну заяву, яка включає:

– характеристику стану освітньої та науково-дослідницької діяльності науково-педагогічних працівників, відбиває рівень взаємодії викладання і досліджень в університеті;

– стратегічні напрямки діяльності навчального закладу в забезпеченні відповідності підготовки до стандартів вищої освіти та європейських стандартів внутрішнього забезпечення якості навчання;

– опис організаційних принципів та структури системи забезпечення якості на інституційному рівні;

– визначає рівні відповідальності кафедр, факультетів, інститутів та інших структурних підрозділів та відповідних керівників та осіб за реалізацію процедур забезпечення якості;

– опис процедур залучення студентів до забезпечення якості;

– напрями та способи реалізації політики, механізми її моніторингу, перегляду та вдосконалення системи забезпечення.

Створення і офіційне визначення політики і процедур забезпечення якості визначають шляхи і практичні засоби, які використовуються для досягнення високої ефективності функціонування системи забезпечення якості та сприяють визнанню з боку громадськості права університету на автономію.

2. Затвердження, моніторинг та періодичний перегляд навчальних програм і дипломів

Стандарт: Розробити та офіційно затвердити механізми періодичного перегляду, моніторингу та вдосконалення своїх навчальних програм.

Забезпечення виконання стандарту:

Для забезпечення прозорості і привабливості навчальних програм, підтримання їхньої актуальності та попиту на них передбачається створення механізмів, які включають:

– порядок розробки і формулювання очікуваних цілей і результатів навчання;

– офіційно затвержені рекомендації та нормативні вимоги щодо створення освітньо-професійних програм, навчальних планів і навчальних програм дисциплін;

– визначені вимоги та характеристики диференціації програм підготовки за формами навчання (денна, заочна, вечірня, дистанційне навчання) та за типами вищої освіти (академічна, професійна);

- порядок внутрішньої експертизи, оцінки та затвердження програм, навчальних планів і навчальних програм дисциплін;
- умови реалізації освітньо-професійних програм підготовки, їхня забезпеченість відповідними навчальними ресурсами;
- аналіз ефективності реалізації навчальних програм, моніторинг успішності та досягнень студентів;
- розробку процедур регулярного періодичного перегляду програм за участю працеводів, студентів та інших зацікавлених сторін.

3. Оцінювання студентів

Стандарт: Розробити, офіційно затвердити та реалізовувати систему оцінювання знань, яка включає загальновідомі критерії, правила і процедури об'єктивності визначення результатів навчання.

Забезпечення виконання стандарту:

Система оцінювання навчальних досягнень студентів має передбачати процедури:

- встановлення відповідності досягнутих запланованих навчальних результатів передбачуваним цілям і результатам навчальної програми;
- забезпечення проведення різнорівневих діагностичних заходів на етапах поточного та підсумкового контролю;
- визначення однозначних, чітких й широкодоступних критеріїв оцінювання і екзаменаційних правил для всіх випадків контролю і атестації;
- залучення викладачів та інших фахівців освітніх вимірювань, які здатні проводити оцінювання з врахуванням досягнення вимог майбутньої кваліфікації;
- забезпечення об'єктивності і незалежності лише від одного екзаменатора результатів оцінювання;
- встановлення чітких правил врегулювання випадків відсутності студента через поважні обставини;
- забезпечення адміністративного нагляду і перевірок дотримання встановлених вищим навчальним закладом процедур оцінювання.

Важливою умовою функціонування системи оцінювання навчальних досягнень є реалізації чіткого механізму інформування студентів про стратегію оцінювання, яка впроваджена в університеті та її конкретне застосування щодо їхньої навчальної програми, а також оприлюднення критеріїв оцінювання успішності з даної навчальної дисципліни.

4. Забезпечення якості викладацького складу

Стандарт: Визначити процедури і критерії, які б засвідчували відповідну кваліфікацію і високий фаховий рівень викладачів

Забезпечення виконання стандарту:

Якість освітніх послуг, ефективність навчальних програм в першу чергу визначаються якісним складом викладачів та умовами в яких вони можуть ефективно передавати студентам свої знання, досвід і розуміння предмету в різних ситуаціях навчання. Вищий навчальний заклад має запровадити систему кадрового забезпечення, яка передбачає:

- офіційно визначені процедури відбору та призначення на посаду нових викладачів відповідно до їхнього рівня професійної компетенції;
- розроблені засоби оцінки якості навчальної діяльності професорсько-викладацького складу, та умови доступу викладачів до інформації про оцінку їхньої роботи;
- реалізацію механізму підвищення кваліфікації і вдосконалення фахової майстерності, який включає умови стимулювання і визнання професійних досягнень;
- передбачати умови професійного вдосконалення до необхідного рівня для слабких

викладачів, та встановлені механізми звільнення з викладацьких посад осіб, що виявляють професійну нездатність.

5. Навчальні ресурси та підтримка студентів

Стандарт: Достатня забезпеченість навчально-лабораторним обладнанням і навчально-методичними матеріалами, лабораторними і навчальними приміщеннями, які відповідають програмним вимогам викладання.

Забезпечення виконання стандарту:

Для успішного виконання навчальних програм студенти мають забезпечуватися крім високого рівня викладання ще й іншими ресурсами, які допомагають їхньому навчанню. До цих ресурсів потрібно віднести бібліотеки, навчальні й лабораторні приміщення, навчальне обладнання і методичні матеріали, комп'ютери і програмне забезпечення, а також допомогу різного роду служб і консультантів.

Вищі навчальні заклади повинні постійно реагувати на відгуки студентів, відслідковувати, переглядати і вдосконалювати ефективність роботи служб підтримки, доступних для студентів.

6. Інформаційні системи

Стандарт: Розробка, запровадження та використання інформаційних систем збору, аналізу і використання об'єктивної інформації для ефективного управління навчальними програмами.

Забезпечення виконання стандарту:

Вищий навчальний заклад для ефективного забезпечення якості має здійснювати постійний самоаналіз, для чого йому необхідні засоби збору й аналізу інформації про свою власну діяльність.

Знаряддям забезпечення об'єктивної сторони такого самоаналізу послуговує інформаційна система конкретного навчального закладу, яка забезпечує моніторинг якості, оперативний облік процесів і ресурсів, достовірну архівацію даних про стан навчальних (кадрових, навчально-методичних, інформаційно-бібліотечних, матеріальних тощо) ресурсів, аналітичну обробку, оперативний пошук, передачу і необхідне представлення відповідної інформації.

До переліку основних складових такої інформаційної системи щонайменше мають входити модулі, що відображатимуть:

- характеристики контингенту студентського складу;
- результати моніторингу досягнень студентів та показники їхньої успішності;
- структуру навчальних програм та їх ресурсного забезпечення;
- механізми оцінювання студентами якості діючих навчальних програм;
- ефективність роботи професорсько-викладацького складу;
- загальні характеристики та основні показники діяльності вищого навчального закладу та порівняння з показниками інших однопрофільних закладів;
- інформацію про місце навчального закладу серед інших університетів з посиланнями на результати вітчизняних, європейських та світових рейтингів.

Системний облік і аналіз ресурсів має стати ефективним інструментом в руках керівництва вищого навчального закладу для забезпечення та поліпшення якості освітньої діяльності закладу.

7. Публічність інформації

Стандарт: Публікація найновішої та об'єктивної інформації про навчальні програми, умови отримання академічних ступенів, системи оцінювання та атестації.

Забезпечення виконання стандарту:

Вищий навчальний заклад має забезпечувати прозорість своєї освітньої діяльності, надавати інформацію про пропоновані програми і присвоювані кваліфікації, очікувані результати навчання, оприлюднювати процедури викладання, навчання і оцінювання знань та повідомляти про інші навчальні можливості, які доступні студентам. Навчальний

заклад має відповідально забезпечувати точність, неупередженість, об'єктивність і широку доступність пропонованої інформації.

Таким чином, розбудова системи забезпечення якості вищої освіти на інституційному рівні може спиратися на європейські стандарти внутрішнього забезпечення якості у вищих навчальних закладах для досягнення високої ефективності функціонування університету, його визнання з боку громадськості та підвищення статусу університету на міжнародному рівні. Реалізація представлених напрямів забезпечення виконання стандарту через розробку і впровадження відповідних положень, інформаційних і методичних систем, нормативних документів і рекомендацій реально наповнить представлену теоретичну модель і забезпечить ефективне функціонування системи забезпечення якості.

Використана література:

1. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна-Болонья-Саламанка-Прага-Берлін) / [упоряд. М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін.]. – Тернопіль: Вид-во “Економічна думка” ТАНГ, 2003р. – 60 с.
2. Закон України “Про вищу освіту” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2984-14>.
3. Кісіль М. В. Оцінка якості вищої освіти // Вища освіта України. – 2005. – № 4 (14). – С. 82-87.
4. Процедури якості європейської вищої освіти: бачення майбутнього. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu/projectitem.lasso?id=359&cont=projDetail>.
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu/files/ESG%20in%20Ukrainian.pdf>.
6. Хриков Є. М. Теоретико-методологічні засади моніторингу якості професійної підготовки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://prof.osvita.org.ua/uk/career/articles/2>.
7. ISO 9000-2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.praxiom.com/iso-intro.htm>.
8. Quality assurance in UK higher education: A guide for international readers [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.qaa.ac.uk/international/studentGuide/English_readers.asp.
9. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bologna-bergen2005.no/Docs/00-Main_doc/050221_ENQA_report.pdf.

Вернидуб Р. М. Обеспечение европейских стандартов качества высшего образования на институциональном уровне.

В статье представлены направления построения системы обеспечения качества высшего образования в современном университете. Определены направления обеспечения гарантий качества высшего образования в соответствии с составляющими стандарта внутреннего обеспечения качества в высших учебных заведениях, разработанного Европейской Ассоциацией гарантий качества высшего образования.

Ключевые слова: высшее образование, качество образования, система гарантирования качества высшего образования, стандарты обеспечения качества высшего образования.

Vernydub R. M. Provision of European standards of quality in higher education at the institutional level.

The article presents the directions for constructing a quality assurance system of higher education in the modern university. The definition has been given to directions which guarantee the quality of higher education in accordance with the standard components of internal quality assurance in high school establishments, developed by European Association for Quality Assurance in Higher Education.

Keywords: higher education, quality of education, system of guaranteeing of quality of higher education, standards of providing of quality of higher education.